

Nivalan kaupunginvaltuuston info 13.6.2024

Toiminnan kehittäminen ja talouden tasapainottaminen – työn tilannekatsaus

Kimmo Haapasalo, Heli Takamäki

FCG.

Prosessi

Valtuuston seminaarin jälkeen

- Toiminnan kehittämisen ja talouden tasapainottamisen ohjausryhmä on kokoontunut 29.5.2024
- Ohjausryhmälle esiteltiin kehittämisen kokonaisuus, jota on valmisteltu FCG:n asiantuntijoiden ja johtoryhmän yhteistyönä talouden tasapainottamisen rinnalla.
- Ohjausryhmä kävi läpi valtuuston seminaarissa toteutetun keinojen priorisoinnin sekä henkilöstökyselyn ensimmäisen koosteen.
- Kokouksessa ohjausryhmä päätti, että työn valmistelua jatketaan ja lopullinen päätöksenteko siirretään kesän jälkeiseen aikaan. Alustavan aikataulun mukaan
 - Ohjausryhmä kokoontuu 20.8. muodostamaan kokonaisnäkemys
 - Kaupunginhallitus käsittelee ohjausryhmän ehdotusta 26.8.
 - Kaupunginvaltuusto käsittelee asiaa 5.9.

FCG.

Kehittäminen

Toiminnan kehittämisen rakenne

- Valtuuston linjauksen mukaisesti, toiminnan kehittämisen ja talouden tasapainottamisen työssä rinnakkain ovat kulkeneet sekä kehittämisen kokonaisuus että talouden tasapainottamisen työ.
- Toiminnan kehittäminen ja tasapainotus nojaavat vahvasti Nivalan omaan strategiaan ja strategiatyöhön muodostaen yhteneväisen kokonaisuuden.
- Toiminnan kehittämisen osa-alueet ovat:
 - Investointisuunnitelma
 - Tytär- ja osakkuusyhtiöiden omistajaohjaus
 - Tarkoituksenmukainen kiinteistökanta
 - Avustamisen käytännöt ja kumppanuussopimus
 - Eläköitymisten hyödyntäminen
 - Hankintojen keskittäminen
 - Kaupungin yhteiset toimistotehtävät

Nivalan kymppi

kymmenen vuoden investointisuunnitelma

- Kymmenen vuoden investointisuunnitelma on työväline kehittämistavoitteiden, hankkeiden, talouden tasapainoa turvaavien rahoitusmahdollisuuksien ja investointien yhteensovittamiseen
- Investointisuunnitelma on perusta maanhankinnan ja kaavoituksen ohjelmointiin, investointiohjelmalle ja kaupungin tontinluovutuksille.
- Investointiohjelmaa on vuosittain päivitettävä kaupungin kehittämistä ennakoiva dokumentti

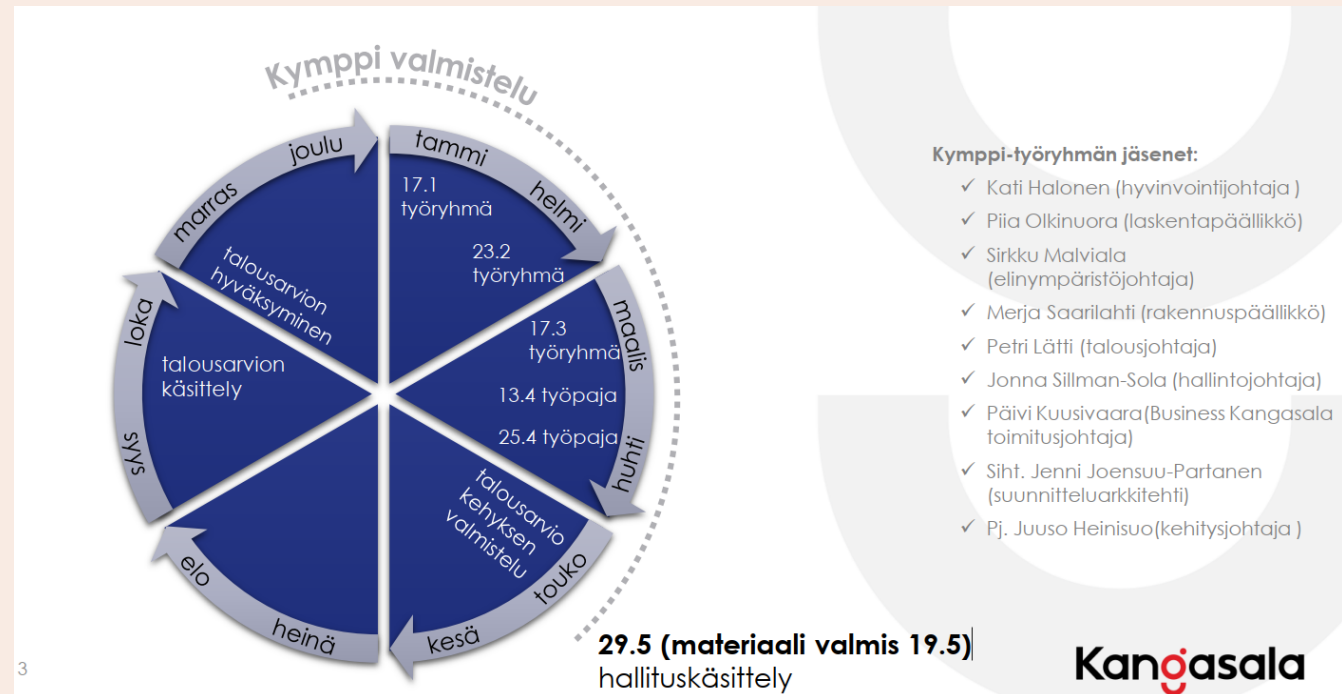
Nivalan kymppi:

- Realistinen tilannekuva
- Strategiset tavoitteet
- Palveluverkko-suunnitelma
- Palveluverkon nykytila
- Kaavoitus
- Väestötiedot ja syntyvyys

Nivalan kymppi

kymmenen vuoden investointisuunnitelma

1. Valmistelu tukee taloussuunnittelua ja kaupunginkehittämistä
2. Vuosittainen valmistelu on valmis ennen TA-käsittelyä
3. Valmistelu kytketään osaksi kaupungin toiminnan ja talouden vuosikelloa
4. Nivalan kymppi on kiinteä osa kaupungin strategista johtamista

Esimerkki Kangasalan 10 + 5 -ohjelmasta

Kaupunkistrategian tavoitteet kaudelle 2022-2025

1. Konsernirakenne ja kiinteistökanta ovat tarkoituksenmukaiset.
2. Kehitämme konsernin sisäistä yhteistyötä ja vahvistamme omistajaohjausta.

Tytäryhteisöjen luokittelua

(esimerkki siitä, miten luokittelua kannattaa selkeyttää)

Tytäryhteisö	Omistusintressi	Omis- tus %	Omistuksen kehittäminen	Yleiskuvaus ja tavoitteet omistukselle
Nivalan Kaukolämpö Oy		100%		Yhtiön toiminta tukee kaupungin elinvoimaisuutta ja vetovoimaa tuottamalla sähköä ja lämpöä ja jakelemalla lämpöä alueen kiinteistöille ekologisesti ja kilpailukykyiseen hintaan.
Kiinteistö Oy Kesti		100%		Yhtiö rakennuttaa, omistaa ja ylläpitää palvelu- ja tukiasuntoja ja vuokraa niitä erityisryhmien käyttöön. Yhtiö noudattaa toiminnassaan yleishyödyllisyyden periaatteita siten, että hinnoittelu turvaa toiminnan pitkän aikavälin kannattavuuden.
Nivalan Liikuntakeskus Oy		98,93%		Yhtiö hoitaa tehtäviä, jotka on liikuntalaissa säädetty kaupungin hoidettavaksi. Yhtiö voi edistää tehtäviä, jotka kuuluvat kulttuurilain mukaan kaupungin toimialaan. Kaupunki varaa talousarvioonsa vuosittain määrärahat, joilla yhtiö edistää kaupunkilaisten liikuntamahdollisuuksia ja ylläpitää liikuntahalleja ja ulkoliikuntapaikkoja. Investointien toteuttaminen edellyttää hankekohtaisen määrärahan vahvistamista kaupungin talousarvioon, sekä kaupungin sitoutumista investoinnin ylläpitokuluihin. Yhtiö ei tavoittele jakokelpoista voittoa eikä aiheuta kilpailuhaittaa alueen yrityksille.

Kaupungin tulee määritellä tytäryhteisöjen omistusintressi, omistuksen kehittäminen ja selkeät tavoitteet omistukselle (esim. toiminta ja talous)

Tarkoituksenmukainen kiinteistökanta

- Kiinteistöstrategian tarkoitus on ohjata kaupungin kiinteistöjen käyttöä, kunnossapitoa ja omistusta tulevina vuosina. Strategiassa kiinteistöt on jaoteltu:
 1. säilytettäviin ja ylläpidettäviin kiinteistöihin
 2. myytäviin
 3. purettaviin ja myytäviin kiinteistöihin sekä
 4. hyvinvointialueen palveluverkkopäätöksistä riippuen yhtiötettäviin kiinteistöihin
- Asiakirjan tarkoituksena on ohjata ja helpottaa kunnan kiinteistöomaisuuden hallintaa, suunnittelua ja investointeja.
- Kiinteistöjen omistamisen näkökulmat:
 - Kaupungin elinvoimaa ja kasvua tukeva
 - Kaupungin palvelutuotantoa tukeva
 - Muu strateginen peruste
 - Taloudellinen peruste

Kiinteistöjen strateginen ja aktiivinen omistaminen

Esimerkki omaisuuden luokittelusta: Miksi omistetaan, mikä on pitkän tähtäimen suunnitelma?

Käyttötarkoituspääluokka										
/ Kiinteistö	Rak.v.	Brm2	Kiinteistöjen luokittelu				Omistamisen peruste			
		58 921	Säilytettävät ja ylläpidettävät kiinteistöt	Myytävät kiinteistöt	Purettavat ja myytävät kiinteistöt	Yhtiöitettävät kiinteistöt	Elinvoimaa ja kasvua tukeva	Palvelutuotantoa tukeva kiinteistö	Muu strateginen peruste	Taloudellinen peruste
Asuinrakennukset 4 kpl		488								
Malilan mökki	-64	56		tontti myytävä	purettava					
Kivistö, Toritie 9	-66	160	maapohja säilytettävä		purettava		x			
Asematie 12	-62	79	maapohja säilytettävä		purettava		x			
Kalliontie 37	66-99	193	maapohja säilytettävä		purettava		x			x

Aktiivinen omistajuus ja omistajaohjaus käytännössä

- Termiä omistajaohjaus käytetään kehittämisen yhteydessä laajasti. Omistajaohjauksella tarkoitetaan sekä perinteisessä mielessä yhtiöiden ja tytäryhteisöjen omistajaohjausta että eri omaisuususerien aktiivista johtamista.
- Omistajapoliittisella ja/tai konserniohjeella ohjataan yhtiöiden arjessa tapahtuvaa toimintaa.
- Kaupunginhallitus määrittelee yhtiöiden hallitusten jäsenet ja antaa kokousedustajille evästystä.
- Valtuustotasoisesti määritellään yhteisöille mm. toiminnan ja talouden tavoitteet.
- Omistajaohjaus toimii sopimusohjauksen kautta inhouse hankinnoissa, jossa neuvottelujen kautta pyritään yhtenäisiin tavoitteisiin toiminnan ja talouden suhteen.
- Aktiivisella omistajaohjauksella/omistajuudella tarkoitetaan sitä, että kaupunginhallitus tarkastelee säännöllisesti (talousarvion ja tilinpäätöksen yhteydessä) kaikkia omaisuususeriä, niiden käyttötarkoitusta ja omistamisen perusteita suhteessa muuttuvaan toimintaympäristöön ja tekee tarvittaessa valtuustolle ehdotukset positioiden muuttamiseksi.

Avustamisen perusteet ja kumppanuussopimukset

- Avustamisen perusteet ovat linkitetty kaupungin tavoitteisiin ja toteuttavat kaupungin strategiaa
- ”Kumppanuudet ovat osa järjestöyhteistyötä. Kumppanuussopimus pohjautuu kunnan ja järjestöjen keskinäiseen luottamukseen, osapuolten sitoutumiseen toiminnassa ja palvelun tuottamisessa yhteneviin etuihin. Kumppanuussopimukseen voi sisältyä myös avustamista. Kumppanuuden tunnusmerkkeinä ovat yhteistyön vastavuoroisuus, pitkäkestoisuus sekä yhteinen tavoite. Kumppanuussopimusten sisällöstä päättää ao. lautakunta.” (Vihti)

**Lähde: Vihdin kunta*

Eläköitymisen hyödyntäminen

- Eläköitymisen hyödyntämistä on syytä tarkastella ja **suunnitella** jokaisella kaupungin toimialalla ja palveluissa
- Esim. kasvatus- ja opetuspalveluiden laskennallinen palvelutarvevähentymä vuoteen 2032 mennessä
 - Vaka -14 hlö
 - Alakoulu -18hlö

Väestönmuutokset Nivalan tasolla

- Lasten ja nuorten (ennusteen mukainen) määrän vähentyminen vaikuttaa lasten ja nuorten palveluiden palvelutarpeeseen.
- Jos päivähoitoikäisten sekä alakouluikäisten määrät vähentyvät kuten ennuste olettaa, vähenee varhaiskasvatuksen sekä alakoulun opettajien yhteenlaskettu palvelutarve noin 32 htv:llä.
- Palkkakustannuksina palvelutarpeen vähenemä tarkoittaa yhteensä noin 1,6 miljoonaa euroa vuodessa, vuoden 2021 rahassa.
- Vastaavasti ikääntyvien määrän muutos kasvattaa hyvinvointialueen hoitajatarvetta. Mikäli hyvinvointialue ei pysty kehittämään ikääntyneiden palveluketjua, Nivalassa tarvittavien hoitajien määrän tarve kasvaa 22–25 henkilöllä.

Nivala	2022	2025	2030	Muutos 2022 -	
				2030	Muutos-%
0-vuotiaat	105	105	99	-6	-6 %
1-6 -vuotiaat, varhaiskasvatus	739	678	619	-120	-16 %
7-12 alakoulu	1 052	880	696	-356	-34 %
13-15 yläkoulu	528	540	416	-112	-21 %
16-18 luki o/ toinen aste	487	505	489	2	0 %
19-23 nuoret työkäiset ja opiskelijat	492	489	517	25	5 %
24-64 työssäkäyvät	4 527	4 190	3 962	-565	-12 %
65-74 eläkkeelle siirtyneet	1 344	1 262	1 072	-272	-20 %
75-84 eläkkeellä olevat	788	935	1 122	334	42 %
85... ikääntyneet	357	373	413	56	16 %
Kaikki yhteensä	10 419	9 957	9 405	-1 014	-10 %
				kpl euroa	
Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen muutos / opettajat 2022-2032				-14	-562 561
Alakoulu, palvelutarpeen muutos, opettajat				-18	-1 023 500
Yht.				-32	-1 586 061
2022 - 2030					
Työssäkäyvien muutos kpl				-565	
Eläikäisten määrän muutos kpl				118	
Yli 75-vuotiaiden määrän muutos				390	
				kpl euroa	
				Minimi	Maksimi
Kasvusta julkiseen palveluun 27-31%				105	121
Kasvusta tehostettuun palveluun 6-7%				23	27
--> Hoitajien määrän tarpeen kasvu				16	19
				619 164	722 358
Säännöllinen kotihoito 13-14%				51	55
--> Hoitajien määrän tarpeen kasvu				6	6
				212 940	229 320
Hoitajatarpeen muutos				22	25
				832 104	951 678
Omaishoidon tuelle 6-7%, '-> omaishoidon tuen kasvu				23	27

Hankintojen keskittäminen

- *Hankintojen kilpailutuksessa pyritään konsernitasoisiin yhteishankintoihin. Tehdään markkinahintavertailu sidosyksikköhankinnoille ts. verrataan, että sidosyksiköiltä tehtävien hankintojen kustannukset ovat markkinahintaisia ja/tai edullisempia. Poikkeamissa päätetään erikseen uudelleenkilpailutuksesta.*
- *Muutetaan toimintatapaa, jossa isojen hankkeiden kilpailutus voidaan käynnistää vasta talousarvion hyväksymisen jälkeen. 2025 alkaen pilotoidaan malli, jossa isojen investointihankkeiden kilpailutus käynnistyy jo taloussuunnittelukauden hyväksymisellä. Tavoitteena paremmat kilpailutukset, kun toimittajille annetaan mahdollisuus varautua. Tavoitteena, että investointikustannuksissa säästetään 20 %.*
- *Taloudellinen vaikutus näkyy investointiohjelmassa - tuloslaskelmaan poisto- ja mahdollinen rahoituskuluvaikutus*
- *Sopimusosaamisen lisääminen on mainittu keinoluettelossa ostopalvelukohdassa.*

Kaupungin yhteiset toimistotehtävät

- Toimialoilla on tällä hetkellä hajautetusti toteutettu toimisto- ja hallintotukipalveluiden tuottamistapa
- Haastatteluissa nousi esille keskitetty ratkaisu, jolloin tulevaisuudessa toimisto- ja hallintotukipalvelut olisivat tuotettu keskitetysti
- Mahdollisen keskitetyn tuottamistavan ansiosta: toimintatavat voidaan yhtenäistää ja toimintoja voidaan kehittää yhteisesti (vastuut, toimenkuvat, arjen sijaistaminen ja lomat)
- Myös mahdollisiin eläköitymisiin voidaan valmistautua paremmin
- Tarkoitus on tuottaa kaikille toimialoille tarpeiden mukaiset, laadukkaat ja yhtäläiset hallintopalvelut

FCG.

Talouden tasapainottaminen

Tasapainotustarpeen määrittely

- Työn käynnistyessä Nivalan kaupungin tasapainotustarvetta arvioitiin FCG:n laatiman painelaskelman perusteella.
- Painelaskelmassa käytetään Nivalan kaupungin omaa talousdataa pohjana (kaupungin toteutuneet tilinpäätökset ja viimeisin hyväksytty talousarvio ja taloussuunnitelma), joka yhdistetään viimeisimpiin vero- ja valtionosuusennusteisiin.
- Tulevaisuuden talouskehityksen (mm. valtionosuuden) arvioinnissa huomioidaan tilastokeskuksen väestöennuste – ts. aito palvelutarpeen muutos; valtionosuus muuttuu väestörakenteen muutoksen mukaisesti.
- Tulevaisuuden kustannuskehityksessä pohjana on julkisten palvelujen hintaindeksi ja kaupungin oman toiminnan pitkän aikavälin (2017-2023 toteutunut kustannuskehitys).
- Painelaskelmassa on huomioitu TE2025 uudistuksen talousvaikutukset viimeisimpien valtakunnallisten laskelmien mukaisesti.
- **Ensimmäinen painelaskelma kuvaa sitä, mitä taloudessa tapahtuu (nykylainsäädännöllä) mikäli kaupunki ei tee mitään asian korjaamiseksi.**

Tasapainotustarve

- Työn alussa laadittu painelaskelma osoitti, että Nivalan kaupungilla on taloudessa noin kolmen miljoonan euron tasapainotustarve **pitkällä tähtäimellä**.
- Tasapainotustarve on merkittävä kaupungin kokoon nähden ja sen kiinni saaminen edellyttää merkittäviä toiminnallisia uudistuksia.
- **Vaikka tasapainotustarve on merkittävä**, Nivalalla ei ole tarvetta ns. äkkijarrutukseen, vaan tasapainottaminen voidaan tehdä hallitusti useamman valtuustokauden aikana.
- **Toimeen on kuitenkin ryhdyttävä viivyttämättä** – ensimmäiset toimenpiteet pitää sisällyttää jo seuraavaan talousarvioon vuodelle 2025 – sillä kuntalain edellyttämä taloussuunnittelukauden tasapaino tulee toteutua taloussuunnittelukauden lopussa.
 - Mikäli kaupunki ei löydä riittävästi taloutta tasapainottavia keinoja (lisää tuloja tai vähemmän menoja), kaupungin taseessa olevat ylijäämät on syöty 2028 mennessä – ja taloussuunnittelukausi on negatiivinen.
 - Huolestuttavin talouden heikkenemisen indikaattori on vuosikatteen mahdollinen kääntyminen negatiiviseksi (2027), mikä toteutuessaan tarkoittaa, että kaupunki ei pysty kattamaan oman toiminnan kustannuksia saamallaan rahoituksella – ja joutuu ottamaan lainaa esim. palkkojen maksuun.

Nivala	Trendi 2017-2022			1 396 <-"Verohäntä"		1 311 <-VOS erä					2030
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029		
Asukasluku	10 396	10 419	10 312	10 201	10 094	9 982	9 870	9 761	9 648	9 533	
Veroprosentti	22,00	22,00	9,36	9,90	9,90	9,90	9,90	9,90	9,90	9,90	
Toimintakate 1000 e	-71 911	-77 263	-34 689	-35 962	-38 576	-40 333	-42 115	-43 559	-45 029	-46 531	
Toimintakatteen muutos 1000 e		-5 353	42 575	-1 273	-2 614	-1 757	-1 782	-1 444	-1 469	-1 503	
...muutos %:ia		7,4 %	-55,1 %	3,7 %	7,3 %	4,6 %	4,4 %	3,4 %	3,4 %	3,3 %	
Tuloverotulo 1000 e	30 275	31 490	16 813	17 360	17 387	18 030	18 596	18 850	19 098	19 342	
Kiinteistövero 1000 e	2 520	2 529	2 754	2 756	2 754	2 796	2 839	2 883	2 928	2 973	
Osuus yhteisöveron tuotosta 1000 e	2 139	2 307	1 609	1 457	1 553	1 597	1 691	1 741	1 794	1 847	
Verotulot yhteensä 1000 e	34 934	36 327	21 175	21 573	21 694	22 423	23 126	23 475	23 819	24 163	
Valtionosuudet 1000 e	40 951	43 940	16 443	15 556	16 471	16 827	16 761	17 089	16 888	16 624	
...muutos 1000 e		2 989	-27 497	-887	915	356	-66	328	-201	-264	
...muutos %:ia		7,3 %	-62,6 %	-5,4 %	5,9 %	2,2 %	-0,4 %	2,0 %	-1,2 %	-1,6 %	
Verorahoitus yhteensä 1000 e	75 886	80 267	37 619	37 130	38 165	39 249	39 887	40 564	40 707	40 787	
...muutos 1000 e		4 381	-42 648	-489	1 035	1 084	637	677	144	79	
...muutos %:ia		5,8 %	-53,1 %	-1,3 %	2,8 %	2,8 %	1,6 %	1,7 %	0,4 %	0,2 %	
Käyttökate 1000 e	3 975	3 004	2 930	Vuosikatteen tulee olla minimissään positiivinen, normaalitilanteessa vuosikatteella katetaan poistot						-4 321	-5 745
Rahoitustuotot ja -kulut 1000 e	1 196	-974	729						1 808	1 780	
Vuosikate 1000 e	5 172	2 030	3 659	1 556	1 457	778	-378	-1 164	-2 513	-3 965	
Poistot 1000 e	2 832	2 743	2 810	2 865	3 275	3 276	3 235	3 266	3 294	3 320	
Satunnaiset tulot ja menot 1000 e	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Yli-/alijäämä 1000 e	2 342	-711	729	-1 307	-1 816	-2 498	-3 614	-4 431	-5 807	-7 285	
Kumulatiivinen jäämä 1000 e	13 228	11 527	13 256	10 949	9 133	6 635	3 021	-1 410	-7 217	-14 502	
Kumulatiivinen jäämä eur/as				1 073	905	665	306	-144	-748	-1 521	
Nettoinvestoinnit 1000 e				10 016	Kriittinen piste 2027-2028, kun taseen ylijäämät on käytetty. Ennen tätä toimenpiteillä on pystyttävä oikaisemaan talouden suunta						4 112
Lainakanta 1000 eur	58 500	65 755	0	5 109						33 251	
Lainakanta eur/as	5 627	6 123	0	501	696	824	1 311	1 882	2 602	3 488	

Tasapainoisessa taloudessa kaupungin tulos on positiivinen ja taseessa on ylijäämää

Kriittinen piste 2027-2028, kun taseen ylijäämät on käytetty. Ennen tätä toimenpiteillä on pystyttävä oikaisemaan talouden suunta

Tasapainotuksen yleiset linjaukset

HALLINNON TOIMIALAN OMAT JA KAIKILLE YHTEISET KEINOT

- Hallinnon toimiala kantaa vastuun sellaisten toimenpiteiden täytäntöönpanosta, jotka ovat kaikille yhteisiä. Varsinaiset kustannussäästöt kohdistuvat aina toimialoille, mutta kokonaisuuden arvioinnin helpottamiseksi yhteiset tavoitteet on kirjattu hallintoon ja sisältyvät hallinnon toimialan tasapainotustavoitteeseen.
 - Kaikille yhteiset tasapainotustoimenpiteet ovat mm. henkilöstösuunnitteluun ja -ohjeistukseen liittyviä toimenpiteitä, asiantuntijoiden käyttöön, sopimusohjaukseen avustamiseen, elinvoiman edistämiseen, osallistamiseen, markkinointiin ja viestintään liittyviä toimenpiteitä.
 - Hallinnon toimiala valmistelee yhtenäiset ohjeet mm. hankintojen kehittämiseen ja järjestää henkilöstölle sopimusosaamisen koulutusta.
 - Toimiala pyrkii luomaan kaupungille yhteiset toimintamallit, joiden perusteella avustaminen ja kumppanuudet jatkossa järjestetään.
 - Hallinnon toimialan vastuulla on käydä henkilöstön edustajien kanssa tarvittavat keskustelut mm. paikallisesta sopimisesta, tarvittavista muutoksista joita tarvitaan korvaan työn toimintamallin edistämiseen jne.
- Hallinnon toimiala vastaa toiminnan kehittämisen edellyttämien selvitysten käynnistämisestä ja selvitysten koordinoinnista.

Tasapainotuksen yleiset linjaukset

KASVATUKSEN JA OPETUKSEN TOIMIALA

- Kasvatuksen ja opetuksen tasapainotuskeinojen pohjana on Nivalan kaupungin väestökehitys ja väestörakenteen muutoksesta johtuvat palvelutarpeen muutokset.
- Nivalassa väestö näyttää keskittyvän keskustan alueelle ja sen lähiympäristöön maaseututaajamien hiljentyessä. Kehitys noudattaa pääpiirteittäin Suomen yleistä väestökehitystä: lasten määrä vähentyy ja ikääntyminen lisääntyy.
- **Kasvatuksen ja opetuksen talous- ja toimintasuunnittelun kantava teema on älykäs sopeutuminen, mikä tarkoittaa palvelutarpeen vähenemisen huomioimista (lasten määrän vähentyminen) toiminnan järjestämisessä.**
 - Älykäs sopeutuminen tarkoittaa ensin henkilöstömäärän vähentymistä ja seuraavassa vaiheessa yksiköiden vähentymistä.
 - Palvelun sisältöön/laatuun ei älykkäässä sopeutumisessa puututa.
- Lasten määrän vähentymisen huomioiminen sekä varhaiskasvatuksen että perusopetuksen järjestämisessä tarkoittanee valtuuston tekemien palveluverkkolinjausten päivittämistä. Tulevissa linjauksissa tulee ratkaistavaksi mm.
 - Alueellinen tarkastelu, jossa toimintaa on mahdollista kehitettävä esim. kouluparien näkökulmasta siten, että tulevat muutokset ennakoidaan mahdollisimman ajoissa jopa 3-5 vuotta ennen niiden toteuttamista
 - Yksikkökohtaisen tarkastelurajan mahdollinen muutos nykyisestä 40 oppilaasta aiemmin käytössä olleeseen 50 oppilaaseen – tai jotakin siitä väliltä esim. 45 oppilaaseen
 - Perusopetusryhmän koon nostaminen 20 oppilaaseen
 - Yhdysluokkaryhmän koon nostaminen 21/26 oppilaaseen

Tasapainotuksen yleiset linjaukset

HYVINVOINNIN TOIMIALA

- Hyvinvoinnin toimialalle kohdistuvat toimenpiteet nostavat keskiöön kumppanuuksien tarkastelun – ja sitä kautta kaupungin toimintakustannusten alentamisen.
- Hyvinvoinnin toimialan toimenpiteiden toteutumisen edellytyksenä ovat onnistuneet neuvottelut yhteistyökumppaneiden kanssa. Yhteistyössä tarkastellaan tarjottavien palvelujen laatua ja laajutta sopeuttaen tarjonta Nivalan kaupungin taloudelliseen tilanteeseen sopivaksi.

Tasapainotuksen yleiset linjaukset

TEKNINEN TOIMIALA

- Teknisen toimialan talouden sopeutuminen on suurelta osin kiinni palveluverkkoon tulevana vuosina kohdistuvista muutoksista.
- Kiinteistökehitysprosessin ja tilatehokkuuden prosessien tehostaminen on keskeinen osa teknisen toimialan toimenpiteitä. Käytöstä poistetuista kiinteistöistä pyritään luopumaan. Energiakustannusten hallinta ja kilpailutusten kautta.
- Teknisellä toimialalla tapahtuvat kustannussäästöt näkyvät monilta osin muiden toimialojen kustannuksissa, minkä vuoksi kokonaistaloudellisesti on tärkeää, että tekninen toimiala onnistuu tehtävässään.
- Investointien määrän vähentäminen vähentää teknisen toimialan tehtävien määrää mm. suunnittelun osalta.

Toimenpiteiden riittävyys

Sopeutuskeinot yhteensä	5.6.2024
Hallinto + yleiset	1 143 000
Kasvatus ja opetus	2 634 000
Hyvinvointi	266 500
Tekninen	330 000
Yhteensä	4 373 500

- Toiminnan kehittämisen ja talouden tasapainottamistyön tavoitteena oli löytää Nivalan kaupungin toiminnasta noin kolmen miljoonan euron edestä taloutta tasapainottavia keinoja.
- Ohjausryhmän käsittelemien keinojen kokonaisuus on arviolta noin 4,37 miljoonaa euroa.
- Tämä tarkoittaa sitä, että ohjausryhmän on mahdollista käyttää jonkin verran harkintaa lopullista kokonaisuutta harkitessaan.
- Ohjausryhmän työ jatkuu elokuun 20. päivä pidettävällä kokouksella.

FCG.